

NBV themadag 'Bodem, energie en koolstof'

Filip Neele (TNO)

CO₂ opslag in de (zee)bodem

CO₂ afvang en opslag (CCS) is één van de technieken om emissie van CO₂ naar de atmosfeer te verminderen. Deze presentatie gaat in op de rol van CCS in de transitie naar een emissie-arme energievoorziening. Het proces van CO₂ opslag in de ondergrond wordt beschreven en de mogelijkheden en onmogelijkheden voor Nederland aangegeven. Aan de hand van huidige ontwikkelingen zal de mogelijke ontwikkeling van CCS in ons land worden geschetst. Er zal daarnaast kort worden ingegaan op opslag van waterstof en het gebruik van geothermie.

Wijbrand Sommer (RSK group)

n.n.b.

Wouter Wienk (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland)

Bodemenergie: stand van zaken en de toekomst

Bas van Wesemael (Université Catholique de Louvain)

Het 4 per 1000 initiatief: Koolstof vastleggen in de bodem ten bate van voedselzekerheid en klimaat

Jan-Peter Lesschen (Wageningen Environmental Research)

Koolstofvastlegging in Nederlandse landbouwbodems - van woorden naar daden